

دو شیوه اصلی جهت تحلیل بازارهای ارز عبارتند از تحلیل بنیادی و تحلیل فنی. مبنای تحلیل بنیادی شامل تئوریهای مالی و اقتصادی و همچنین تحولات سیاسی، سیاست های پولی و اطلاعات اقتصادی جهت تحلیل تاثیر آنها بر عرضه و تقاضای ارزهاست. اعمال بانک مرکزی، تحولات سیاسی و رویدادهای ژئوپلیتیک، اطلاعات اقتصادی نظیر بیکاری، تورم و موجودی حساب جاری چند نمونه از فاکتورهای بنیادی هستند. بنابراین می توان گفت؛ بیشتر اخبار و گزارشها جزء لاینفک تحلیل بنیادی هستند چرا که بر پول کشور تاثیر دارند.

تحلیل بنیادی جهت تعیین توان عرضه و تقاضا به فرضیه های مالی و اقتصادی و همچنین تحولات سیاسی و خط مشی تکیه دارد. قبل از بررسی هر یک از تئوریهای عمده تحلیل بنیادی، بیابید متغیرهای اقتصادی و مالی را که بیشتر توسط تحلیلگران مورد بررسی قرار می گیرند، بررسی کنیم.

شاخص فروش خودرو

تعداد اتومبیل هایی است که طی یک دوره ده روزه مشخص به فروش می رسند. به موقع بودن این نشانگر (که سه روز پس از دوره ده روزه منتشر می شود)، آن را به روزآمدترین بخش اطلاعات اقتصادی آمریکا تبدیل کرده است. اندازه مطالب مورد نظر و مناسبت زمانی انتشار آن از این نشانگر یک راهنمای مفید برای اطلاعات خرده فروشی و هزینه های مصرف شخصی، ساخته است.

شاخص تراز پرداخت ها

خلاصه کامل معاملات اقتصادی کشور و دیگر کشورهای جهان، شامل کالا، خدمات، دارایی های مالی و صنعت جهانگردی است. تراز پرداخت ها به دو حساب عمده جاری و سرمایه تقسیم می شود.

شاخص موازنه تجارت (موازنه تجارت کالا)

این شاخص، نشانگر تفاوت بین صادرات و واردات کالا در یک کشور است. موازنه مازاد تجارت زمانی روی می دهد که صادرات کشور از واردات آن فراتر می رود. موازنه منفی تجارت، یا کسری، زمانی اتفاق می افتد که واردات از صادرات بیشتر باشد. افزایش صادرات به GDP می افزاید اما کاهش واردات از آن کم می کند. موازنه تجارت کالا در آمریکا از اواسط دهه 70 دچار کسری بوده است. افزایش کسری ها می تواند بازتاب افزایش مصرف باشد که شاید نشانه اقتصادی قوی باشد.

شاخص کتاب بژ بررسی های بانک مرکزی

کتاب بژ که نام رسمی آن "بررسی شرایط جاری اقتصادی" است، هشت بار در سال توسط بانک مرکزی آمریکا منتشر می شود و حاوی اطلاعات روایی در مورد شرایط اقتصادی و تجاری جاری در منطقه خود است. این اطلاعات با استفاده از گزارش های مدیران بانک و شعبه ها و مصاحبه با طرف های اصلی تجاری، اقتصاد دانان، کارشناسان بازار و دیگر منابع به دست می آید. کتاب بژ اطلاعات فعالیت منطقه و بخش را مورد توجه قرار می دهد. این بررسی معمولاً یک دوره چهار هفته ای را پوشش داده و دو هفته قبل از اجلاس FOMC که آن هم هشت بار در سال برگزار می شود، انتشار می یابد. با آنکه برخی کتاب بژ را یک نشانگر عقب مانده می دانند اما این نشانگر معمولاً در تصمیم های مربوط به سیاست پولی FOMC نقش مفیدی دارد.

شاخص موجودی کالا و فروش

ارقام موجودی کالاها و فروش تجاری از اطلاعات دیگر گزارش های تشکیل می شود. این اطلاعات شامل سفارش ها کالاها، سفارش های کارخانه، خرده فروشی ها و موجودی کالا و فروش عمده هستند. موجودی های کالا بخش مهمی از گزارش GDP هستند زیرا به تشخیص بخش فروخته نشده GDP کمک می کنند، در نتیجه نشانه های مهمی از مسیر آینده اقتصاد در اختیار ما می گذارند. قبل از آنکه سیستم های کامپیوتری به شرکت ها امکان دهند موجودی ها را اصلاح کنند و از حداقل کالای موجود استفاده کنند، ساختار موجودی کالا نشانه کاهش تقاضا و رکود بالقوه بود.

حساب سرمایه (که اکنون به آن حساب مالی می گویند)، جریان های ورودی و خروجی سرمایه در یک کشور را ثبت می کند، از جمله عوامل موثر بر آن پرداخت های کل یا بخش هایی از شرکت ها (سرمایه گذاری 0مستقیم یا موجودی سهام)، سهام، اوراق قرضه، حساب های بانکی، اموال غیرمنقول و کارخانه ها هستند. از عوامل موثر دیگر می توان از جرم مالی و اقتصادی کشورهای دیگر نام برد.

شاخص بررسی های (CBI) CBI

بزرگترین تشکیلات کارفرمایان تجاری انگلستان است که با هدف ایجاد و حفظ شرایط مطلوب برای رقابت بهینه و شکوفایی بیشتر تاسیس شده است. این تشکیلات بررسی های ماهانه و فصلی را در مورد ارزیابی های گذشته، حال و آینده در بخش های تولیدی و خدمات منتشر می کند. این شاخص ها منعکس کننده دیدگاه های پاسخگویان در مورد مطالب گوناگون از قبیل تولید، فروش، قیمت، موجودی کالا و سفارش های واردات/صادرات هستند.

شاخص مخارج ساختمان

این نشانگر ارزش ساختمان را طی یک ماه خاص می سنجد.

شاخص قیمت مصرف کننده (CPI)

این شاخص تغییرات قیمت در سطح مصرف کننده را برای یک سبد ثابت کالا و خدمات که توسط مصرف کننده پرداخت می شود، اندازه گیری می کند. CPI شامل قیمت های اقلام مواد غذایی، پوشاک، مسکن، سوخت، حمل و نقل، بهداشت و دیگر کالاها و خدماتی است که افراد به صورت روزانه می خرند. این اقلام به هفت گروه مسکن، مواد غذایی، حمل و نقل، بهداشت، پوشاک، سرگرمی و غیره تقسیم می شود، که هر یک اهمیت خاص خود را دارد. بازارها برارقمی من های غذا و سوخت (که CPI خالص نامیده می شود) جهت داشتن تصویر واقعی تری از نیروهای تورم را تکیه می کنند. از آنجایی که CPI خالص تاثیرات عوامل غیر اقتصادی مانند آب و هوا، ذخیره نفت و یا جنگ را در نظر نمی گیرد، حائز اهمیت است.

شاخص حساب جاری

این شاخص مهمترین بخش اطلاعات تجارت بین الملل است و گسترده ترین مقیاس خرید و فروش کالا، خدمات، پرداختهای بهره و انتقال های یکجانبه است. موازنه کل تجارت کالا در حساب جاری لحاظ است.

شاخص سفارش کالاهای بادوام

این شاخص سفارش اقلام بزرگ را در بر می گیرد. کالاهای سرمایه ای (ماشین آلات، دستگاه ها و تجهیزات)، حمل و نقل و سفارش های دفاعی، بخشی از این شاخص است. آنها از اهمیت بسیاری برخوردارند زیرا تغییرات در تولید را پیش بینی می کنند و به این ترتیب چرخش در سیکل اقتصادی را نشان می دهند.

اما بزرگی سبب این اقلام (هواپیماها و سفارش های غیرنظامی) به آن معناست که آنها به همان نسبت که تغییرات بزرگی را به همراه دارند، به همان شدت ناپایدار هستند. این ناپایداری منجر به تجدید نظرهای کلی در دوره های بعدی جمع آوری اطلاعات می شود. اطلاعات کاملتر زمانی به دست می آید که سفارش های دفاعی و حمل و نقل را از کالاهای بادوام حذف کنیم. این شاخص در صورتی که به شکل یک میانگین حرکتدار سه ماهه و یک تغییر درصدی سال به سال استفاده شود، کاربرد بهتری خواهد داشت.

شاخص هزینه استخدام (ECI)

این شاخص که به صورت فصلی منتشر می شود، تغییرات در هزینه های استخدام شامل حقوق و دستمزد نقدی و دریافتی غیرنقدی در صنایع غیرکشاورزی را اندازه گیری می کند. یکی از نقاط قوت این شاخص امکان سرشکن کردن تغییرات در دستمزدها و دریافتی ها به عنوان بخشی از کل اجرت و همچنین توان مشخص کردن نرخ رشد در این

متغیرهاست. مزیت آن بر دیگر مقیاس های پرداخت، محسوب کردن شاغلین ساعتی و دائم و تفکیک آن براساس حرفه، صنعت و منطقه است. شاخص یاد شده شاغلین دولت فدرال را در بر نمی گیرد.

شاخص گزارش استخدام

در آمریکا گزارش استخدام که به آن گزارش نیروی کار نیز می گویند، مهمترین نشانگر اقتصادی به حساب می آید. این گزارش که معمولاً در اولین جمعه هر ماه منتشر می شود اولین دیدگاه جامع به اقتصاد را ارائه می دهد. این شاخص 9 گروه اقتصادی را در بر می گیرد که سه جزء اصلی آن عبارتند از:

1. حقوق بگیران: این شاخص تغییر در تعداد شاغلان در یک ماه مشخص را اندازه گیری می کند. مقایسه این رقم با میانگین حرکتدار ماهیانه (6 یا 9 ماه) اهمیت دارد زیرا چشم اندازی واقعی از روند قدرت بازارکار در اختیار ما قرار می دهد و به همان نسبت بازنگری گزارش ماه های پیش، اهمیت دارد.
2. نرخ بیکاری: این شاخص میزان نیروی کار غیرنظامی را که فعالانه به دنبال استخدام هستند، اما نمی توانند کار پیدا کنند را در بر می گیرد. اگر چه این رقم با جaro جنجال زیاد همراه است (به دلیل سادگی رقم و پیامدهای سیاسی آن) اما در بازار نسبتاً از اهمیت کمتری برخوردار است. زیرا یک نشانگر عقب مانده شناخته می شود و معمولاً از چرخش های اقتصادی عقب می ماند.
3. میانگین رشد درآمدهای ساعتی: این شاخص نرخ رشد دستمزد متوسط ساعتی یک ماه را با ماه دیگری می کند، و بدین ترتیب پتانسیل تورم ناشی از دستمزد را برآورد می کند. در این شاخص بررسی نرخ سال به سال نیز جهت شناختن گرایش بلند مدت حائز اهمیت است.

شاخص سفارش های کارخانه و موجودی کالاهای تولیدی

این گزارش از بسیاری جنبه ها همان تکرار گزارش کالاهای بادوام است که یک هفته زودتر منتشر می شود. از آنجایی که این گزارش حاوی اطلاعاتی در مورد سفارش و حمل کالاهای بی دوام و موجودی کالاهای تولیدی در ماه های پیش روست، ارزش بازنگری را دارد. این اطلاعات به شدت تغییر پذیرند و در هر ماه می توانند سه یا چهار درصد نوسان داشته باشند. آنها در معرض تجدید نظر عمده هستند و پیش بینی آنها بسیار مشکل است.

تولید ناخالص داخلی (GDP)

این شاخص، ارزش کالاها و خدمات تولید شده در یک کشور را، فارغ از ملیت صاحب آن، بیان می کند. GDP دارای چهار جزء اصلی شامل: مصرف، سرمایه، خریدهای دولتی و صادرات خالص است. رقم آن بصورت درصد رشد فصلی طی فصل و یا سال گذشته است. گزارش GDP سه نسخه به شرح زیر دارد:

1. نسخه پیشرفته؛
2. نسخه مقدماتی (تجدید نظر شده)؛
3. نسخه نهایی.

این تجدید نظرها معمولاً تاثیر عمده ای بر بازارها دارند.

شاخص همهانگ قیمت های مصرف کننده (HICP)

این شاخص مقیاس رسمی تورم برای حوزه یورو است. تا ژوئن 2003 تعریف بانک مرکزی اروپا از ثبات قیمت، HICP زیر 2% بر مبنای سالیانه بود اما در ژوئن سال 2003 تعریف خود از ثبات قیمت را به HICP نزدیک به 2% در میان مدت تغییر داد. تغییر در تعریف ثبات قیمت از زیر 2% به نزدیک 2% به بانک مرکزی اروپا انعطاف بیشتری در پائین آوردن ریسکهای قیمت از طریق تسهیل در سیاست پولی داد.

شاخص شروع خانه سازی/مجوزهای ساختمان

این شاخص به دو گروه تک خانواده و چند خانواده تقسیم می شود. در هر دو حالت، زمانی یک واحد ساختمانی "شروع شده" به شمار می آید که حفاری واقعاً آغاز شده باشد. اهمیت بخش خانه سازی در توان آن برای ایجاد چرخش های

اقتصادی است که حکایت از تغییرات رشد دارد. تغییرات در نرخ های بهره، بخصوص نرخ های رهن معمولاً برخانه سازی اثر می گذارد. افزایش نرخ های بهره به کاهش فروش خانه می انجامد که به نوبه خود در شروع خانه سازی کاهش ایجاد می کند. در نقطه مقابل نرخهای پائین تر بهره، انگیزه فروش و شروع ساختمان سازی را بالا می برد.

بررسی پیشرو شرایط تجاری آلمان (IFO)

این شاخص بصورت ماهیانه توسط انستیتوی پژوهشهای اقتصادی که یکی از بزرگترین پژوهشگاه های آلمان است، منتشر می شود. شاخص یاد شده بسیار مورد توجه فعالان اقتصادی بوده که علت آن ناشی از پیگیری سابقه چرخش های اقتصادی قبلی در رشد اقتصادی آلمان است. این شاخص ارزیابی بیش از 7000 شرکت از وضعیت جاری تجاری و طرحهای حاصل از آن را در کوتاه مدت مورد مطالعه و بررسی قرار می دهد. علاوه بر این شاخص، شاخص وضعیت جاری و شاخص انتظارات تجاری نیز بخشی از گزارش های این موسسه هستند.

شاخص ضد تورم ضمنی (Implicit deflator)

این شاخص بخش تورم زای گزارش GDP را اندازه گرفته و منعکس کننده تغییرات قیمت بین دوره ها و الگوهای مخارج است.

شاخص تولید صنعتی و استفاده از ظرفیت شاخص تولید صنعتی، درصد تغییرات ماهانه در حجم تولید کارخانه ها، معادن و خدمات رفاهی را اندازه می گیرد و شاخص استفاده از ظرفیت بیانگر میزان به کارگیری سرمایه شرکتی در تولید است. بانک فدرال عرضه کننده این شاخص بوده و ظرفیت را شامل حد اکثر سطح تولید که با به کارگیری برنامه کاری عادی شاغلان، با تجهیزات موجود و تعطیلی عادی جهت تعمیر و نگهداری و تمیز کردن ماشین آلات تعریف می کند. این رقم به صورت عادی بین 81 تا 83% است. که ارقام بالاتر آن، ممکن است به قیمت های بالاتری در تولید منجر شود که این امر خود باعث تورم می شود.

شاخص انستیتوی مدیریت عرضه (ISM)

شاخص یاد شده قبل از آوریل 2001 انجمن ملی مدیریت خرید (NAPM) نامیده می شد. این شاخص شامل گزارش بررسی داخلی فعالیت های تولیدی و غیر تولیدی (خدمات) آمریکا است که در اولین روز کاری هر ماه منتشر می شود و اولین نگاه دقیق به بخش تولید قبل از انتشار گزارش بسیار مهم اشتغال است رقم سرفصل که به دلیل مناسبت زمانی و گستردگی اطلاعات از ارزش بالایی برخوردار است، از عملکرد شش جزء اصلی زیر تشکیل می شود: قیمت های پرداخت شده، سفارش ها جدید، تحویل های عرضه کننده، تولید، موجودی های کالا و اشتغال.

لازم به ذکر است سه جزء اول بازتاب نیروهای تقاضا و سه جزء آخر بازتاب نیروهای عرضه هستند. گزارش انیستیتوی مدیریت به دلیل اهمیت ذاتی، بیانگر سیاست بانک مرکزی است. در این شاخص قیمت های پرداخت شده به شدت مورد توجه بوده زیرا بیانگر فشار پیش روی بر قیمت است. رقم 50 به بالا نشانه گستردگی و رقم زیر 50 حکایت از کوچک شدن بخش دارد.

شاخص M1

این شاخص نشان دهنده کلیه حساب های جاری و پس انداز است. این حساب ها به سرعت تبدیل به پول نقد شده و برای انجام معاملات استفاده می شوند. این نقدینگی شامل پول نقد، چکهای مسافرتی و سپرده های قابل تبدیل به چک (سپرده های جاری)، حساب های NOW و حواله های موسسات تعاونی است.

شاخص M2

این شاخص شامل ذخیره M1 به علاوه دیگر دارایی های نقدی، از قبیل سپرده های کوتاه مدت، سپرده های پس انداز، بازخریدهای یکسبه، سپرده های یورو (سپرده های ارزی)، سهام حساب تعاونی، اوراق قرضه کوتاه مدت و حسابهای سپرده بازار پول است.

این شاخص، شامل ذخیره M2 به اضافه دارایی های تعریف شده نظیر سپرده های بلند مدت و سپرده های باارقام بالاتر (بیشتر از 100000 دلار) و وجوه سازمانی بازار پول است.

شاخص L

این شاخص معادل، ذخیره M3 طولانی مدت تر و دیگر وجوه نقد بلند مدت مانند اوراق قرضه پس انداز، اسناد بهادار کوتاه مدت، اوراق بهادار بازرگانی، قبولی بانکی و داراییهای یورودلار غیر بانکی افراد مقیم آمریکا است.

شاخص نشانگرهای عمده اقتصادی (LEI)

این شاخص ترکیبی از ده نشانگر مختلف است که برای پیش بینی فعالیت انبوه اقتصادی در آینده طراحی شده است. این شاخص معمولاً زودتر از سیکل کلی اقتصادی به نقاط اوج و پائین می رسد که آن را به ابزار مهمی برای پیش بینی و برنامه ریزی مبدل ساخته است. اجزای تشکیل دهنده آن از بخش های مختلف اقتصادی برگزیده می شوند.

این اجزا به دلیل ارتباط اقتصادی و ارزش آماری خود انتخاب شده اند. آنها از وزنی مساوی برخوردارند تا کمک یکدستی به این شاخص مرکب باشند. این نشانگرها به ترتیب عبارتند از: میانگین یک هفته کار، شکایات بیکاری هفتگی، سفارش های جدید تولید کنندگان برای مواد و کالاهای مصرف کننده، عملکرد سهام شرکتی، قراردادهای و سفارش های دستگاه و تجهیزات جدید، مجوزهای ساختمان، قیمت سهام (S&P500)، تفاوت نرخ بهره سند بهادار خزانه منهای نرخ وجوه فدرال، ذخیره پول (M2) و شاخص انتظارات مشتری. بازارها به ندرت به LEI واکنش نشان می دهند.

شاخص فروش خانه های جدید

این شاخص شامل اطلاعات ماهانه فروش خانه جدید برای کل کشور و چهار منطقه جغرافیایی شمال شرقی، باخترمیانه، جنوب و غرب است. گزارش یاد شده همچنین حاوی اطلاعاتی در مورد قیمت های خانه و تعداد خانه های فروشی است. از آنجا که این شاخص تغییرات در الگوهای مخارج مصرف کننده را نشان می دهد، یکی از بخشهای حیاتی اقتصاد است. با این حال تغییر پذیری و تجدید نظر در این گزارش امری عادی به نظر می رسد.

شاخص درآمد شخصی و هزینه مصارف شخصی (PCE)

این شاخص که به آن مخارج شخصی هم گفته می شود، بیانگر تغییر در ارزش بازاری کلیه کالاها و خدمات خریداری شده توسط افراد است. شاخص یاد شده بزرگترین جزء GDP است. در این شاخص درآمد شخصی، تغییرات در حق الزحمه ای را نشان می دهد که اشخاص از منابع مختلف کسب می کنند. از جمله این منابع می توان از حقوق و دستمزد، درآمد مالکیت، درآمد اجاره، سود و بهره، پرداخت های انتقالی (تامین اجتماعی، بیکاری و دریافتی های رفاهی) یاد کرد. از تفاضل در آمد خالص (درآمد شخصی منهای مالیات) و مصرف می توان نرخ پس انداز را معلوم ساخت. نرخ پس انداز یک نشانگر بسیار مهم در تغییر الگوهای مخارج مصرف کننده است.

شاخص قیمت تولید کننده (PPI)

این شاخص تغییرات ماهیانه در قیمت های عمده فروشی را نشان می دهد. این قیمت ها به سه جزء کالا، صنعت و مرحله تولید تقسیم می شوند. شاخص یاد شده پی درآمد دقیق شاخص مهم قیمت های مصرف کننده (CPI) است. بازارها معمولاً برای داشتن تصویری واقعی تر از نیروهای تورم زا، PPI خالص را در نظر می گیرند. PPI خالص، اقلام نا پایداری چون مواد غذایی و سوخت را در بر نمی گیرد.

شاخص میزان تولید (بهره وری)

این شاخص بیانگر سه ماهه میزان کالاها و خدمات تولید شده در هر واحد مصرف نیرو و کاراست که نیروی کار و سرمایه را با هم در نظر می گیرد. هزینه واحد کار نشانگر مفیدی برای ظهور فشارهای ناشی از دستمزد است که طی

چند سال گذشته، خصوصا از زمانی که بانک مرکزی آمریکا روند رشد خود را به سطوح نسبتا پائین تورم انتقال داد، اهمیت بیشتری یافته است.

شاخص مدیران خرید (PMI)

از این شاخص در اقتصادهای صنعتی به طور گسترده ای جهت ارزیابی میزان اطمینان تجاری استفاده می شود. آلمان، ژاپن و انگلستان از بررسی های PMI برای صنایع تولیدی و خدماتی خود استفاده می کنند. ارقام مورد نظر از طریق مجموعه ای از پرسش ها در مورد فعالیت های تجاری، تجارت های جدید، اشتغال، قیمت مصرفی، سرمایه و کار، قیمت های هزینه شده و انتظارات تجاری به دست می آیند. در این بخش قیمت های پرداخت شده جهت ارزیابی نیروی قیمت گذاری و ریسکهای تورمی به شدت زیر ذره بین قرار دارد.

شاخص خرده فروشی ها (Retail)

این شاخص، تغییر ماهانه در کل مبالغ دریافتی فروشگاههای خرده فروشی را بیان می کند. شاخص یاد شده شامل هر دوی کالاهای بادوام و بی دوام بوده و واقعی ترین نشانگر توان مخارج مصرف کننده است. این شاخص از آنجاکه بر کالا تاکید دارد و خدماتی چون بیمه و دستمزدهای قانونی را نا دیده می گیرد، محدود است. این شاخص بیشتر بر اساس شرایط اسمی است تا واقعی در نتیجه تورم را به حساب نمی آورد. رقم یاد شده معمولا مورد تجدید نظر های عمده قرار می گیرد. خرده فروشی خالص با حذف شاخص فروش خودرو از رقم اصلی به دست می آید.

شاخص بررسی تانکان

این شاخص، مهمترین بررسی سه ماهه تجارت ژاپن است که توسط بانک ژاپن تهیه می شود. این بررسی شامل پرسشنامه ای برای شرکت های کوچک و بزرگ تولیدی و غیر تولیدی است و که از دو قسمت اصلی زیر تشکیل می شود:

- 1- بررسی تخمینی توسط سولاتی است که از شرکتهای تجاری بر اساس وضعیت آنها در سه ماهه قبل، فعلی و آتی نسبت به متغیرهای اقتصادی انجام می پذیرد. این متغیرها شامل اقتصاد کلان، شرایط تجاری، سطوح موجودی کالا، میزان استفاده از ظرفیت و میزان اشتغال هستند.
- 2- بررسی مسائل جاری مدیریتی پیش روی شرکت هاست. شاخص شرایط تجاری تانکان از تفاضل تعداد تجارتهایی که شرایط را "بد" و یا "خوب" می دانند، به دست می آید.

شاخص تمایل اقتصادی (ZEW)

این شاخص، عمده ترین نشانگر کشور آلمان در مورد کل اقتصاد است. شاخص یاد شده به صورت ماهانه واکنشهای 350 کارشناس مالی را که نظرات خود را در مورد چشم انداز پیشرفت اقتصادی شش ماهه بیان می کنند، گرد آوری می کند. نشانگر فوق بیانگر تفاوت تعداد تحلیلگران خوشبین به بدبین می باشد.